

МЕТОДИКА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВИДЕОМЕТОДА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ

Alimov Mirkamol Mengliboyevich-

Termiz davlat Pedagogika

instituti katta o‘qituvchisi

Xo‘jamova Shohista Alpomish qizi-

Termiz davlat Pedagogika instituti Matematika

va informatika yo‘nalishi 4-bosqich talabasi

Ergashova Gulruxsor Toshmuhammad qizi-

Termiz davlat Pedagogika instituti Matematika

va informatika yo‘nalishi 4-bosqich talabasi

Аннотация: Актуальной проблемой современного образования является снижение интереса учащихся к учебе. Большинству современных студентов сложно сидеть на уроке, не отвлекаясь, и длинные объяснения им утомляют. Среди множества методов, используемых в образовательном процессе, для нас важным стало использование видеотехнологий, позволяющих существенно повысить интерес школьников к обучению.

Использование видеотехнологий стимулирует практическую и творческую деятельность, развивает познавательные интересы учащихся.

Ключевые слова: Видео, видеотехнологии, интерактивное видео, интересный видеоконтент, видеометод, визуальная форма, медиаграмотность, инновационные технологии.

METHODOLOGY OF USING VIDEO METHOD IN THE EDUCATIONAL PROCESS

Annotation: An urgent problem of modern education is the decline in students' enthusiasm for learning. Nowadays, most students find it difficult to sit in lessons without being distracted, and long explanations bore them. Among the many methods used in the educational process, the use of video technologies, which allow us to significantly increase the interest of schoolchildren in learning, became important for us.

The use of video technologies stimulates practical and creative activity, develops students' cognitive interests.

Keywords: Video, video technology, interactive video, interesting video content, video method, visual form, media literacy, innovative technology.

TA'LIM JARAYONIDA VIDEO USULDAN FOYDALANISH METODIKASI

Annotatsiya: Zamonaviy ta'larning dolzarb muammosi - bu o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan ishtiyoqining pasayishi. Xozirgi davr ko'pchilik o'quvchilari darslarda chalg'imasdan o'tirishga qiynaladilar va uzoq tushuntirishlar ularni zeriktiradi. Ta'lim jarayonida qo'llaniladigan ko'plab usullar orasida maktab o'quvchilarining o'qishga bo'lgan qiziqishini sezilarli darajada oshirishga imkon beradigan video texnologiyalardan foydalanish biz uchun muhim bo'ldi.

Video texnologiyalardan foydalanish amaliy va ijodiy faoliyatni rag'batlantiradi, o'quvchilarning kognitiv qiziqishlarini rivojlantiradi .

Kalit so'zlar: Videorolik, videotexnologiya, interaktiv video, qiziqarli videokontent, video usul, vizual shakl, mediasavodxonlik, innovatsion texnologiya.

Kirish. Ushbu maqolada asosan darslarda videorolik yaratish va undan foydalanish masalalarini, jumladan, zamonaviy ta'limga videotexnologiyalarning

ahamiyatini ochib beradi, interaktiv videoning mohiyatini ochib beradi va uni yaratish bo‘yicha tavsiyalar beradi (o‘qituvchilar uchun Wondershare Filmora platformasining imkoniyatlari) har xil turdagи o‘quv video kontentlariga misollar keltiradi. Darslarda va darsdan tashqari mashg‘ulotlarda video kontent tayyorlash tajribasiga yoritilgan.

Maqola o‘quvchilarning o‘rganilayotgan fanga bo‘lgan ishtiyoqini oshirish, darslarini diversifikatsiya qilishni va o‘quvchilarga videotexnologiyalar olamiga sho‘ng‘ish imkoniyatini berishni istagan o‘qituvchilar uchun foydali bo‘ladi.

Asosiy qism. Video – kam vaqt sarflab ko’proq ma’lumot berish bilan birgalikda, murakkab ma’lumotni tushunishni osonlashtiradi, murakkab materialning taqdimotini soddalashtiradi va real sharoitlarda ko’rsatib bo’lmaydigan atrofdagi olam hodisalarini namoyish qilish usulidir. Video samarali ta’lim berish vositasidir. Zamonaviy mediatexnologiyalar video formatlari doirasini sezilarli darajada kengaytirish imkonini beradi. Tayyorlanayotgan ta’limiy videolar talabga javob berishi uchun siz media sohasidagi hozirgi talablardan xabardor bo’lishingiz lozim.

Ijtimoiy tarmoqlar juda tezda rivojlanmoqda foydalanuvchilar ijtimoiy tarmoqlarida ko’rish mumkin bo’lgan qisqa video formatlariga o’rganib qolgan.

O‘quv videolarini yaratishning zamonaviy talablaridan biri bu o‘quvchining ko’rgan kontentiga javob qaytarish qobiliyatidir. Misol uchun, sharhlar, yoqtirishlar yordamida muloqot orqali ta’sir qilishdir. Interaktiv videolar ayniqsa mashhur.

O‘quv video kontentlardan foydalanish yangi tushunchalar, jarayonlar va hodisalarni tushuntirish kabi vazifalarni engish imkonini beradi. Materialni tushuntirish - tomoshabinning dunyoqarashiga "yangi bilimlarni kiritish".

O‘quv videokontentlardan foydalanish hissiyotlarni ta’lim jarayoniga jalg qilish, o‘quvchini qiziqtirish va savol berishni boshlash usulidir. Asosiy qoida shundaki, material tomoshabinlar ega bo’lgan murakkablik darajasiga va uning tajribasiga moslashtirilishi kerak.

Uzoq muddatli natija olish uchun tayyorgarlik bosqichida o'quv videosiga jiddiy e'tibor berish lozim. Bu keyingi tuzatishlar va qayta ishlash sonini kamaytiradi, vaqt va resurslarni tejaydi.

Multimediali o'qitish tamoyillari axborotni idrok etishning psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda grafik elementlarni matn bilan to'g'ri joylashtirishga yordam beradi. Ushbu tamoyillarni kognitiv yuklama nazariyasi bilan birlashtirib, siz o'quvchilarning intellektual resurslariga g'amxo'rlik qilishingizga, ularning diqqatini, faolligini va mavzuga qiziqishini saqlab qolishingizga ishonch hosil qilishingiz mumkin.

Qiziqarli video kontent - bu bilmagan holda ishlatilsa ham samarali, ham zararli bo'lishi mumkin bo'lgan kuchli vosita. Ishtirok etish va muloqot qilish usullarini tanlashdan oldin, savolga javob berishingiz kerak: videongizning maqsadi nima? O'quvchida qanday ta'lif natijalarini kutmoqda? Har bir ishtirokchi tanlangan maqsadga xizmat qiladimi yoki undan chalg'itadimi?

O'quv jarayonlarida axborot taqdim etishning yangi manbalarining jadal kirib borishi video usulini "mustaqil o'qitish" usuli sifatida ajratib ko'rsatish mumkin. Video usuli o'quvchilarga bilimlarni taqdim etish, nazorat qilish, baholash, mustahkamlash, takrorlash, umumlashtirish uchun ishlatilishi mumkin, u barcha didaktik funksiyalarni muvaffaqiyatli bajaradi. Bu usul asosan ma'lumotni vizual idrok etish va xis etishga tayanadi.

Ushbu uslubning o'quv va tarbiyaviy funksiyalari vizual tasvirlar ta'sirining yuqori samaradorligi bilan bog'liq. Vizual shaklda taqdim etilgan ma'lumotlar idrok uchun eng qulay va osonroq va tezroq so'rildi.

Xulosha: Ta'lif jarayonida video usulidan foydalanishning quyidagi ijobiy jixatlarini taklif etamiz:

- o'quvchilarga o'rganilayotgan amaliy jarayonlar haqida to'liqroq, ishonchli ma'lumotlar berishi mumkin;

- o'qituvchini bilimlarni nazorat qilish va tuzatish bilan bog'liq ba'zi texnik ishlardan ozod qilish;
- ta'lim jarayonida ko'rgazmalilikni oshirishga imkon beradi;
- samarali qayta aloqa o'rnatish imkoni mavjud;
- o'quvchilarning qiziqishlarini oshirish;
- nazorat va o'z-o'zini baholash imkoni mavjud.

Video usuli yordamida ko'plab didaktik va tarbiyaviy vazifalar samarali hal qilinishu mumkin:

- yangi bilimlarni o'quvchiga taqdim etish;
- o'quv jarayonining sifat va samaradorligini oshirish.
- berilgan mavzuga doir muammoni o'quvchi ongiga yetkazish;

Video usulning samaradorligi bevosita videodarslar sifatiga va foydalaniladigan texnik vositalarga bog'liq. Video uslubi o'quv jarayonini tashkil etishga katta talablar qo'yadi, bu aniq va puxta o'ylangan bo'lishi kerak. Video usulni qo'llagan o'qituvchi o'quvchilarni o'rganilayotgan muammolar bilan tanishtirishi, ularning faoliyatiga yo'l- yo'riq ko'rsatishi, umumiy xulosalar chiqarishi, individual yordam ko'rsatishi kerak.

Albatta, ushbu media kontentdan foydalanish o'qituvchining video kontenni tushuntirishi, o'quvchilarning butun kontentni tomosha qilishi yoki uni ko'rgandek ko'rsatishi bilan yakunlanmaydi. Sinfda videolardan foydalanishda yuqori pedagogik samaraga erishish uchun o'qituvchi pedagogik salohiyat, o'quvchilar uchun maxsus tayyorgarlik talab etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Я. Маматова, С. Сулайманова "Ўзбекистон медиатальим тараққиёти йўлида". Ўқув қўлланма. «Extremum-press». . Тошкент – 2015
2. Aripov M., Begalov B., Begimqulov U., Mamarajabov M., Axborot texnologiyalari. O'quv qo'llanma – Т.: "Noshir", 2009-368 b.

3. Alimov, M.M Informatika va axborot texnologiyalari faniga integratsiyalashgan mediata'limni tashkil etish. Uchenyy XXI veka. Moskva mejdunarodnyy nauchnyy jurnal ISSN , 2410-3586.
4. Alimov, m. M. (2023). Mediata'lim sohasida interaktiv multimedia xizmatlaridan foydalanish samaradorligini oshirish. Educational research in universal sciences, 2(12 special), 160-166.
5. Mengliboyevich, a. M., & Abdug‘aniyevich, a. Y. (2024). Web dizayn, web saytlar interaktiv ilovalar yoki mobil interfeyslar tashkil etish bosqichlari. Лучшие интеллектуальные исследования, 20(2), 136-141.
6. Alimov, M. M. Informatika va axborot texnologiyalari fanini o'qitish bo'yicha ta'lim samaradorligini oshirishda fan to'garaklarining axamiyati. Журнал номи международный научно-образовательный электронный журнал «Образование и наука в XXI века», 2.
7. Mengliboyevich, A. M. (2024). Development of media literacy of students in the process of studying informatics and information technologies in our country. Web of teachers: inderscience research, 2(6), 113-118.
8. Alimov, M. M. Информатика ва ахборот технологиялари фанига интеграциялашган медиатаълимни ташкил этиш. Ученый XXI века. Москва международный научный журнал issn, 2410-3586.
9. Alimov, M. Информатика ва ахборот технологиялари фанини ўқитишида медиатаълимга асосланган “ўқитишининг беш погонали метод” идан фойдаланиш орқали ўқувчилар фаоллигини ошириш Elektron ta'lim”—“Электронное обучение”—“E-learning” september, 2022.
10. Alimov, m. M. (2022). Kompyuter fani va axborot texnologiyalari bilan integratsiya oav ta'limni tashkilot. 21-asr olimi , (5-2(86)), 43-48.